

**Chambre
des Représentants**

5 MARS 1953.

PROPOSITION DE LOI

portant valorisation des services accomplis par les gendarmes admis pendant l'occupation ennemie, et réadmis après la libération du territoire.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Par application des dispositions de l'article 4 de l'arrêté du 8 mai 1944, le Commandant de la gendarmerie nationale a, dès la libération du territoire, résilié d'office l'engagement souscrit par les membres du personnel subalterne de la gendarmerie admis sous l'occupation.

Bon nombre de ceux-ci introduisirent une demande de réadmission et la plupart d'entre eux furent réadmis à la date du 3 septembre 1944. Mais ils furent rétrogradés au rang de gendarmes et dépassés à l'avancement par des nouveaux engagés.

Leur situation a été examinée au début de 1945 et deux dépêches ministérielles du département de la Défense Nationale, datées du 26 mars 1945, disposent en substance :

a) Que les militaires de carrière admis au Corps de la gendarmerie pendant ou après l'occupation n'ont aucune interruption de service pour la période comprise entre le 28 mai 1940 et le 3 septembre 1944;

b) En ce qui concerne les militaires *non de carrière* ou les *civils* entrés à la gendarmerie pendant l'occupation, les services qu'ils ont accomplis dans ce Corps antérieurement au 3 septembre 1944 ne sont pas considérés comme présence réelle, ni service effectif.

En un mot, ces services ne créent aucun droit au point de vue : ancienneté, traitement, avancement, pension d'ancienneté et éventuellement pension d'invalidité militaire.

Cette situation nous paraît arbitraire. En effet, pourquoi les gendarmes visés au b) ci-dessus ne pourraient-ils pas obtenir les mêmes droits que ceux repris au a) et que tous les autres membres de la gendarmerie, couverts pendant la période en question par un engagement reconnu, mais non prorogé légalement ?

L'auteur des mesures édictées en mars 1945 n'a certai-

**Kamer
der Volksvertegenwoordigers**

5 MAART 1953.

WETSVOORSTEL

tot valorisatie van de diensten gepresteerd door de rijkswachters die tijdens de vijandelijke bezetting werden aangenomen en na de bevrijding van het grondgebied opnieuw werden aangenomen.

TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Bij toepassing van de bepalingen van artikel 4 van het besluit van 8 Mei 1944, heeft de Commandant van de Rijkswacht, na de bevrijding van het grondgebied, van ambtswege de dienstverbintenis verbroken die werd aangegaan door de leden van het lager personeel van de Rijkswacht die onder de bezetting werden aangenomen.

Velen onder hen dienden een aanvraag tot wederaanname in, en de meesten werden op 3 September 1944 opnieuw aangenomen. Zij werden echter teruggeplaatst in de graad van rijkswachter en bij bevordering voorbijgestreefd door nieuw aangeworvenen.

Hun toestand werd begin 1945 onderzocht, en in twee ministeriële aanschrijvingen van het Departement van Landsverdediging van 26 Maart 1945 wordt in hoofdzaak bepaald wat volgt :

a) voor de *beroepsmilitairen* die tijdens of na de bezetting in de Rijkswacht werden opgenomen, is er *geen* dienstonderbreking voor het *tijdperk* van 28 Mei 1940 en 3 September 1944;

b) voor diegenen die *geen beroepsmilitairen* zijn of voor de *burgers* die tijdens de bezetting dienst hebben genomen bij de Rijkswacht, worden de diensten die zij voor 3 September 1944 in dit Korps hebben gepresteerd niet beschouwd als werkelijke aanwezigheid of als werkelijke dienst.

Kortom, die diensten brengen geen enkel recht tot stand in zake ancienniteit, wedde, bevordering, ancienniteitspensioen en, eventueel, militair invaliditeitspensioen.

Onzes inziens is die toestand willekeurig. Inderdaad, waarom zouden de rijkswachters bedoeld onder littera b) niet dezelfde rechten kunnen bekomen als die vermeld onder littera a) en als al de andere leden van de Rijkswacht die in het bedoeld *tijdperk* gedeckt zijn door een erkende doch niet wettelijke *verlengde diensttreming* ?

De auteur van de in Maart 1945 uitgevaardigde maat-

nement pas prévu l'ampleur, l'arbitraire et les conséquences aussi inhumaines et antisociales qu'inattendues.

En effet, si l'on admet pas que les services accomplis par ces gendarmes pendant l'occupation ennemie soient considérés comme présence réelle et comme service effectif, l'Etat ne peut, décentement, conserver par devers lui les sommes provenant de la retenue de 6 % qui a été opérée sur le traitement des gendarmes intéressés, pour la période non validée, au profit de la Caisse des veuves et orphelins.

D'autre part, les intéressés ne pourront jamais invoquer, pour l'obtention éventuelle d'une pension d'invalidité militaire, les accidents qu'ils auraient éprouvés durant le service et par le fait du service pendant l'occupation ennemie. Il en sera de même pour les infirmités ou maladies qu'ils auraient pu contracter durant le service et par le fait du service pendant la même période.

Il serait malsain de laisser subsister cette situation préjudiciable à ces gendarmes et, le cas échéant, à leur veuve.

La justice la plus élémentaire commande donc de valider les services accomplis à la gendarmerie, par ces hommes, pendant l'occupation ennemie et, conséquemment, de revoir la situation de chacun au triple point de vue de l'ancienneté, du traitement et de l'avancement.

Il serait superflu de comparer ce qui a été fait pour les gendarmes entrés sous l'occupation, avec ce qui a été fait pour les agents entrés en service dans tous les autres départements ministériels.

La situation faite aux gendarmes doit être revue.
Tel est le but de la proposition de loi ci-après.

regelen heeft zich ongetwijfeld geen rekenschap gegeven van de omvang, de willekeur en de even onmenselijke en antisociale als onverwachte gevolgen er van.

Inderdaad, wenst men de diensten, door deze rijkswachters tijdens de vijandelijke bezetting bewezen, niet te beschouwen als werkelijke aanwezigheid en als effectieve dienst, dan kan de Staat redelijkerwijs de bedragen niet onder zich houden, die voortkomen van de afhouding van 6 %, op de wedde van de betrokken rijkswachters, voor het niet geldig verklaarde tijdperk, ten bate van de Weduwen-en Wezenkas verricht.

Bovendien kunnen de betrokkenen eventueel, voor het bekomen van een militair invaliditeitspensioen, nooit de ongevalen inroepen, die hun tijdens de dienst en ingevolge de dienst gedurende de vijandelijke bezetting overkomen zijn. Hetzelfde geldt voor de lichaamsgebreken of ziekten, die zij tijdens de dienst en ingevolge de dienst gedurende hetzelfde tijdperk mochten opgelopen hebben.

Het zou onrechtvaardig zijn die toestand te laten voortbestaan, waardoor deze rijkswachters, en bij voorkomend geval ook hun weduwen, benadeeld worden.

De meest elementaire rechtvaardigheid gebiedt dus de diensten, door deze mannen tijdens de vijandelijke bezetting bij de Rijkswacht gepresteerd, geldig te verklaren en bijgevolg de toestand van ieder van hen te herzien, zowel in zake ancienniteit als in zake wedde en bevordering.

Het ware overbodig, een vergelijking te maken tussen wat gedaan werd voor de tijdens de bezetting in dienst getreden rijkswachters, en voor de personeelsleden die in dienst traden in al de andere ministeriële departementen.

De toestand van de rijkswachters moet herzien worden.
Zulks is het doel van het hierna volgend wetsvoorstel.

M. JAMINET.

PROPOSITION DE LOI

Article premier.

Sont considérés comme services effectifs, les services accomplis au Corps de la gendarmerie par les jeunes gens qui ont été admis à ce Corps sous l'occupation ennemie, c'est-à-dire pendant la période comprise entre le 28 mai 1940 et le 2 septembre 1944, et qui y ont été réadmis après la libération du territoire, soit à partir du 3 septembre 1944.

Art. 2.

La situation de chacun de ces gendarmes sera revue au triple point de vue : ancienneté, traitement et avancement.

La matricule du Corps et les feuillets matriculaires des intéressés seront modifiés en conséquence.

Art. 3.

Toutes les dispositions antérieures et contraires à celles qui font l'objet de la présente loi sont abrogées.

Art. 4.

Le Ministre de la Défense Nationale est chargé de l'exécution de la présente loi, laquelle sortira ses effets à la date du 3 septembre 1944.

4 mars 1953.

M. JAMINET,
K. FRANSMAN,
L. D'HAESELEER,
H. DUJARDIN,
F. DEVILERS,
P. CLERCKX.

WETSVOORSTEL

Eerste artikel.

Worden als werkelijke diensten beschouwd, de diensten bij de Rijkswacht gepresteerd door de jongelieden die tijdens de vijandelijke bezetting in dit Korps werden opgenomen, d.w.z. gedurende het tijdperk tussen 28 Mei 1940 en 2 September 1944, en die na de bevrijding van het grondgebied, dit is van 3 September 1944, opnieuw werden aangenomen.

Art. 2.

De toestand van ieder van die rijkswachters zal worden herzien in drievoudig opzicht : ancienniteit, wedde en bevordering.

Het stamboek van het Korps en de matrikelbladen van de belanghebbenden worden dienovereenkomstig gewijzigd.

Art. 3.

Alle vroegere bepalingen die strijdig zijn met die welke het voorwerp uitmaken van deze wet, worden opgeheven.

Art. 4.

De Minister van Landsverdediging wordt belast met de uitvoering van deze wet, die in werking treedt op 3 September 1944.

4 Maart 1953.